

ԳԱԼՈՒՆ ԱՆԴՐԵԱՍԵԱՆ

ՅԱԲԷԹ ԹԵՎԵՇԵԼԵԱՆ

Խռարբերդը թնդաց այս անլուր հրէշութենէն՝ վախով ու սոսկումով համակուտած, բայց հայ յեղափոխականը արձագանքեց անմիջապէս վրէժխնդիր համբերատարութեան կայծկլտուն շանթովը: Ստըրկացած հայեր գողազին, բայց քաջարի յեղափոխականներ բողոքի վրէժխնդրութեան և անդազրում յեղափոխութեան գաղափարով զինուեցան:

Ի՞նչու աքսորը, կախաղանը, կոտորածը անզօր եղան յեղափոխութեան առկայծ հրգեհը մարելու, հայ ինքնաճանաչութեան ոգին խեղզելու: Յեղափոխութեան գոռ ձարջը ձառագայթեց խիզախօրէն և գիտակից յեղափոխականը պարծանքով նահատակուեցաւ: Քանի արդար բողոքի մը արդար զայրոյթն անդունդներու մէջ անլսելի դարձնել աւզեց վայրագ Սուլթանը, վրէժի և յեղափոխութեան ամպրոպային մռնչիւնը, դարերէ ի վեր գլուխ ծուած հայ խոնարհ ժողովոգին հարազատ զակըներուն սրտէն վեր հսկայաթեա արծիւի մը խոյագին սլացու մով և կամ հրաբուխի մը անտեղալի պողոթելու բան պահապանները կախաղանի պաշտօնեաներու հետ ի զուր փոխեց՝ սալամափ ազգելու համար դարերէ ի վեր ճնշուած հայ ժողովոգին և մեացնելու համար անոր մէջ՝ ինչ որ կար իբրւ բողոքոտ ու պահանջոտ ազգային սուրբ զգացումներ:

Ու այսօր մինչ անագորոյն գահիծն ու կառափանը սրտակեղեք գործողութիւնը առաջ եկաւ, ա-

զատութեան շունչը հո՞ն ալ մթնոլորտեց՝ վրէժխնդրութեան ու ազգային պարտականութեան ձաճանչովը:

Ո՞ւ, ազատութեան գաղափարը, յեղափոխութեան իտէալը անշուք վերջաւորութիւն մը չը կրնար ունենալ, չը կրնար մեռնիլ: Աղատ օդին անչափ բարձրութիւններուն մէջ ճախրող արծիւը՝ իր անկումի հանգրուանումը ունի և ծշմարիտ յեղափոխականը իր վերջին պահը՝ հանրային ազատագրութեան ձամբուն մէջ՝ նահատակութիւնը: Բայց արծիւը կը գագրի այլ ևս կեանք շնչելէ մինչդեռ յեղափոխականը իր մահուցնէն վերջ գեռ նոր թե կառնէ տակաւ տարածելու համար իր գաղափարները և կարօտով թառելու համար ասպնջական սրտերու և հոգիներու խորունկ զգացումներու տաճարներուն մէջ:

Գալուստներ ու Յարէթներ կը յաջորդեն իրար և բողոքն ու կերանքի արհամարհանքը ցայտուն կերպով կարտայտաւուի թէ՛ կախաղաններու սեմին առջև և թէ՛ կառափանատեղիներու ձամբան:

Գաղափարին յորդ պաշտումովը յղիացած գըլուներ, խրոխտագին, այլ սակայն սիրով կը խոնարհին դաշիճին լախտին տակ և կամ կախաղանին մահցուցիչ պարանին դէմ: Ճշմարիտ յեղափոխականը չը սոսկար անոնցմէ:

Յարէթ և գալուստ ոչ տռաջինն են և ոչ ալ վերջինը հայ, ազգային ազատագրութեան նահատակներու փառաւոր շարբին մէջ: Եւ սակայն անդամ

